

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 12.

Fylke: Buskumud

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Tjristrand

Emne: Gamal engkulturer

Bygdelag:

Oppskr. av: Hans Johnson

Gard:

(adresse): Tjristrand

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Long var et meget brukt navn. For å skille dem fra hverandre var det forskjellige navne på dem. Vestenga, Tjrenga, Uygenga o. s. v. Men det var Voll også, Ørnvollen, Skabbursvollen. Navnet skre bruktes også. Baduekra, Florekra og Vestekra. Disse navne dekte på å si hverandre for jordsmonn kunne ofte være den samme for hver av dem. Men det kunne være andre navne som forballe om annen jordsmonn. "Landmaen", Skieinekra og Hararompa. Navnene var som sagt for å skille dem fra hverandre. Var engas sers gjeld sa man gjerne "Det er eng som gir fra sig" For skysskiler navne hadde man ikke her på det. Det grovste hoi var hestehoi. Middels var kuhoi og det fineste var sauhoi. Ved innbyrdslen blev det nåe påsett at hvert hoi lag kom i sine larbrøtt. O uelasser var det for det meste som hoi som vates mellom skutt og skenn og her var det almindelig skutt-gan som blev brukt.
2. På eng og uelasser måtte det selvfølgelig

nyddes i blandt for å få bort ungskeg og
kratt. By jord blev også brukt og lukt til.

Dette var gjerne hoblaearbeiden og ofte i
forbindelse med lausing. All rusk og rask
blev lukt i hauger som man kaldte "Koss".
Disse blev alltid brendt og oska blev spurt
utover for det var gjødsel i den

3. Ei moseraksen eng var ikke god å få
brukt med. Man måtte som oftest plø
den opp og det var som regel meget skredsomt
med de gamle dårlige dårlige pløye.
Nå så grasfrø her var et ukjent begrep
for en 80-90 år siden. Nakkene blev
liggende til de borte gras selv og det
blev som man vil forstå bare villgras som
vaks til

4. Det blev nok gjort litt i eldre
tid for å få bort valmer fra vasspute
eng. Men stort sett var det like som
blev gjort i denne retning. Gårdsbruket
lå nede og avlingene var små. Derfor
måtte man by til allslags nødfor for
å livberge sin beskafe vinteren over.
Vatning av eug har ikke forekommet
her i eldre tid

5. Ja. Og gammel tid gjødsla man ikke
med noe annet end vintergjødsel
som bruktes både på eug og utslått
vintergjødsla som skulle ut på
grasmarka måtte hakkes fin og små
skulle den gjøre nytte for sig. Skulle
den ut på åpen var det ikke så nøie
med finhakkingen. Dette var den gamle
gjødselmåten som bruktes for ca 80-90
år siden. Hvor stor part en brukte

til enggjødning er ikke gået a se.

Det arhang vel mye man hadde av den og hvor meget den skulle benyttes til.

Jauemøtte synes sig mindre til brugjødning av eng da den jo forekommer i talle. Men til å gjødde i jordbranna med vår saueballer bra den var opprentig til pasergjødsel.

6. Sei noe særskilt, for slike enggjødning er ikke hørt
7. Det er jo vanlig at det siger hved fra fjøs og skall og som følge derav vil det gjerne være svar vekst ved sådanne sig. Er det en åker eller er engskytte, med derfor er slike hveder og greier det sig med denne gjødning.
8. På graseng blev det alltid gjødslet om våren for her fikk man ikke muldet den med snen blev liggende oppe i åsen og tørkes bort i vår og vinter. Om vinteren blev gjødlet kjørt ut på blear og lakt i hauger som blev baret ned for å beskytte den. Før vårvinna tok til blev gjødselhaugene gravet om og for at få den så små som mulig. Tiden blev den kjørt ut på åkren med kjerre og spredd jevnt utover. Og gamalt tid var reiskaperen dårlig. Det var helst krakkinneharver man brukte Disse lignet en sneplag. Så var det ret = kinnharver. Disse var firkantede og var likeså å bruke i åpen åker. Derfor salet man lengst mulig i samme åker. Så kom labbeharva det var en betydelig

Det er omkring 80-90 år siden den fremme
i Norge. Siden den tid er det kommet
mange store gode vinstokker til

9.

Det var både før og senere. Den
haveren skulle det være på foregående
og imidlertid var man mangfoldig over
til de skilte bestanden ud de delerne
var mere og mindre, da det var meget for
gladde til sig selv og man blev frisk
og var. For her har vi man rigtig blev
som havde p. g. og gavnede den opkøb
og anseende, var som mere og mere
for vinstokken. Vandringene er allerede for
høsting

10.

Ja det er den forstykkel på alle m. og
i gamle tid. De bliver selvfølgelig end
som man havde i både en huse, men
det har galdt og bare de sidste 50 år
for det begynde at sprede om vinst
Sag man mere. Man havde gavn
at give eller en kiste til dem.

11.

Fremsig er det godt ved for alle for i
mange sporede i den tid siden.
Herover har de alle vinstokker
til friske når de går på ferie og
de der bandede ind i vinstokken. Den
gladde som den. Der er på sine
vinstokke som og har bare mere og
fyldt ud på gavnede og spredt udover
Man havde på enkelte steder her

12.

13.

en imidlertid ved vinstokker
dette foretog for "no. den. de."
Eindgang eller forening fyldt
mere til her.

14.

14. Dette er neppe nær som er, her. Har aldrig om det.
15. Udbyr som Varg og Björn var en sand plage også herover for ca 100 år siden. De som lå på siderne og ved udstæder fik nok mangue gang ufare der. De hadde buhund med som holdt sakt.

16. Har ikke hørt folk lå på sakt om natten. Dette gjelder buhundene

17. Gjennet ikke.

18. Gjennet heller ikke.

19. Som for nevnt i lista brukes navnet „sis. eller bre.“ en innhengning utenfor sammanspiset. På en gård i nærheten er et innhengt sted man kaller for „grisebre.“. Her skulle grisene i gammel tid gått fritt omkring.

„Tåje baie.“ Her Tåjer. Det er 4 steder her som kaldes så. Tøllingtåjer, Støbbjørnruktåjer, Kongtåjer. En liten gård kaldes også Tåjer. De daglige kalles Tåjer. Tåjer skulle neppe ha noe å gjøre med benevnelsen som er anført i lista. Tåjer var vel nærmest et bamlingssted som folk møtte fram på og hit de Tåjer man sagnet til når når innkaldelsen kom. Det var jo ingen forsamlingshus dengang de kunne møte fram på. På disse Tåjer blev der diøftet mange spørsmål og tatt råd og ferder om forskjellige ting. Det kunne være Veehold, revdyrplagen, gjerdet hold og Almenningsrollen o. s. v. Tåjer her var almenning i gammel tid.

20. Ja. delvis. Begynder gæmme her
 hundrede år. Det er godt allerede med
 omkring alle år. Det er godt at
 holder fornyelse og frivillig og derved
 holder fast. Alle gæmme som
 holder om dem.
 21. Ja. Ikke her.

2122